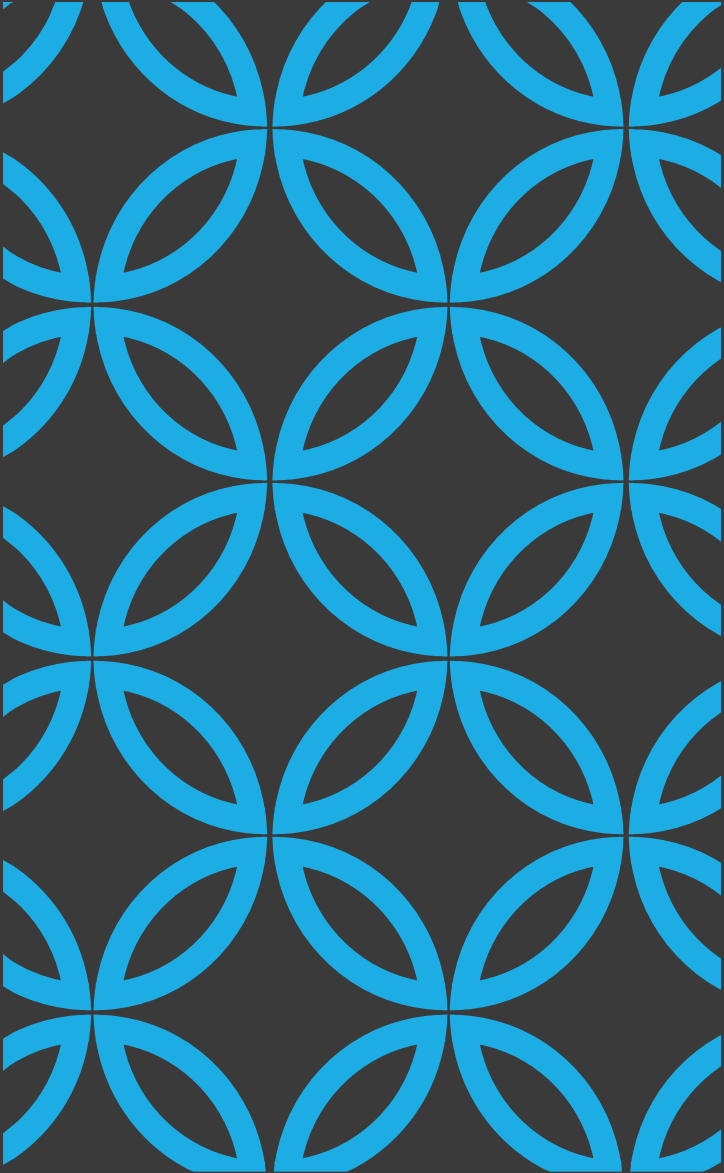

OMSORGSKRISE?

Lise Lotte Hansen

Liselh@ruc.dk

En lang række fagforeninger forsøger at råbe politikerne op. Børnehaver og skoler bliver dårligere, lyder det.

Befolkningen er ved at miste tillid til ældreplejen

En ny befolkningsundersøgelse fra Ældre Sagen afslører et meget alvorlig tillidsbrud til ældrepleje i Danmark.

- Det er en ganske alvorlig situation. Mange har ikke tillid til ældreplejen, og der er ikke kun tale om enkeltstående kritiske tilfælde på plejehjem, men uværdige forhold mange steder, understreger Ældre Sagens direktør Bjarne Hastrup.

“Jeg fungerede som uddannet jordemoder”

"Havde forleden min første vagt som 4. semester på en fødemodtagelse i en 12 timers nattevagt. Der var kun én jordemoder til at tage telefoner - derfor fungerede jeg som en uddannet jordemoder og var inde hos kvinderne alene. Jeg lyttede hjertelyd, beroligede gravide med mindre liv i maven, pustede med på presseveer på en andengangs fødende, der ellers ville føde på lejet, sendte fødende hjem, fordi de ikke var "åbne nok", og der var ikke hænder til at hjælpe dem videre... alt sammen mere eller mindre alene som 4. semester-studerende. Med tårer i øjnene på vej hjem overvejede jeg kraftigt, hvad jeg egentlig er i gang med at uddanne mig til, og hvad fremtiden bringer."

Joan Tronto, University of Minnesota

In this insightful collection, academic experts consider the impact of neoliberal policies and discourses on the status of care work in Nordic countries. With new research perspectives and empirical analyses, this volume assesses challenges for care work including technologies, management and policy-making.

Arguing that there is a care crisis even in the supposedly feminist Nordic welfare states, this book explores understandings of the care crisis, as well as the serious consequences for gender equality and sustainability of the Nordic welfare states.

This astute take on the Nordic welfare model provides insights into what the Nordic experience can tell us about wider international issues in care.

Lise Lotte Hansen is Associate Professor in the Department of Social Science and Business, and head of the Centre for Gender, Power and Diversity, both at Roskilde University.

Hanne Marlene Dahl is Professor in the Department of Social Science and Business at Roskilde University.

Laura Horn is Associate Professor in the Department of Social Science and Business at Roskilde University.

Transforming Care provides a crucial platform for scholars researching early childhood care, care for adults with disabilities and long-term care for frail older people. The series considers four dimensions of social care: the institutional setting of care systems and policy; care arrangements and practices; social and policy innovation for care services and arrangements, and formal and informal care work.

Series Editors: Costanzo Ranci, Polytechnic University of Milan, and Tine Rostgaard, Stockholm University and Roskilde University.

A Care Crisis in the Nordic Welfare States?

CARE WORK, GENDER EQUALITY
AND WELFARE STATE SUSTAINABILITY

Edited by Lise Lotte Hansen,
Hanne Marlene Dahl
and Laura Horn

HVORDAN SER KRISEN UD?

❖ Permanent arbejdskraftmangel

- ❖ Færre tager en velfærdsuddannelse
- ❖ Mange falder fra under uddannelse
- ❖ Problemer med at fastholde omsorgspersonale (VIVE 2022)

-> stor arbejdsbyrde, højt tempo og manglende tid, kan ikke udføre arbejdet forsvarligt, kan ikke bruge faglighed i tilstrækkeligt omfang, generelt dårligt arbejdsmiljø

-> ond cirkel

HVORDAN SER KRISEN UD?

❖ Mental, følelsesmæssig og fysik
overbelastning , dårligt arbejdsmiljø

‘Der havde været helt utroligt travlt og der var mange ting, som jeg ikke havde tid til at gøre. Aftenholdet talte om hvordan de altid var nødt til at overtage mange opgaver fra dagholdet. Jeg blev så ked af det. Jeg skyndte mig at skrive færdigt og gik ned i kælderen. Der brød jeg fuldkommen sammen.’ (Jensen and Nielsen, 2022)

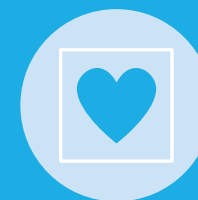
HVORDAN SER KRISEN UD?

- ❖ Stigende konfliktniveau
 - ❖ Blandt kollegaer
 - ❖ Mellem forskellige jobgrupper
 - ❖ Med pårørende
 - ❖ Med patienter og borgere
 - ❖ Og på arbejdsmarkedet

HVORDAN SER KRISEN UD?

- ❖ Omsorgen bliver 'tyndere'
 - ❖ Ikke at kunne overholde løfter til patienter eller at have tid til de små ting
 - ❖ Hele tiden at vælge mellem patienters behov, som kan føre til fejlvurderinger, måske med fatale konsekvenser
 - ❖ Ikke at kunne opfylde borgernes behov og se hvordan de lider under det
 - ❖ Den faglige kunnen bliver anvendt i mindre omfang
 - ❖ Også egenomsorg under pres

HVORFOR HAR VI EN KRISE?

Omsorg er usynlig som
værdiskabende for
samfundet

NPM og teknologiske
løsninger – omformer
omsorgen og udfordrer
professionsviden

- Omsorg er ingenting og alting
 - En forbindelse mellem os mennesker
 - Et ansvar, en pligt, en gerning, et arbejde,
 - Noget vi alle har brug for, noget vi alle må give
 - Et magtforhold
- Det handler
 - om at tage sig af hinanden, indlevelse og kærlighed
 - om at helbrede, at lindre, at pleje
 - om viden og kunnen
 - om tid og fleksibilitet

HVAD ER OMSORG? - VI TRÆDER ET SKRIDT
TILBAGE

- Professionel omsorg
 - Alt det foregående som baggrund
 - Faglig viden og kunnen gennem uddannelse, praktik og erfaring
 - Håndtering af komplekse processer
 - Avanceret pleje

= omsorg er relationelt, komplekst, uforudsigeligt, kræver indlevelse

HVAD ER OMSORG? - VI TRÆDER ET SKRIDT TILBAGE

NPM + TEKNOLOGI +

NPM rationale støder sammen med omsorgsrationale

Teknologien sætter normerne for omsorg i stedet for at understøtte omsorgen fx gennem standardisering, omformning til målbare enheder, tidsstyring

Sundhedsplatformen – standardisering giver ikke mulighed for at indtaste relationelle og følelsesmæssige sider af omsorgen

Sætter fagligheden ud af spil fx gennem overvågning af patienter

OBS

Fører ikke til mindre arbejde, men til andet arbejde og til skygge-arbejde

Svarer ikke nødvendigvis til borgernes behov og skaber afstand og nye dilemmaer

Ledelse og teknologi sænker ikke nødvendigvis udgifter

HVAD BETYDER DET FOR SAMFUNDET?

- ❖ En mindre bæredygtig velfærdsstat?
- ❖ Pres på arbejdskraften
- ❖ Flere konflikter mindre sammenhængskraft
- ❖ Ligestillingen udfordres

HVAD KAN VI GØRE 1?

Forskningen:

- Der er ingen nemme løsninger
- Manifeste
- Omsorg for omsorgsgivere

Beslutningstagerne:

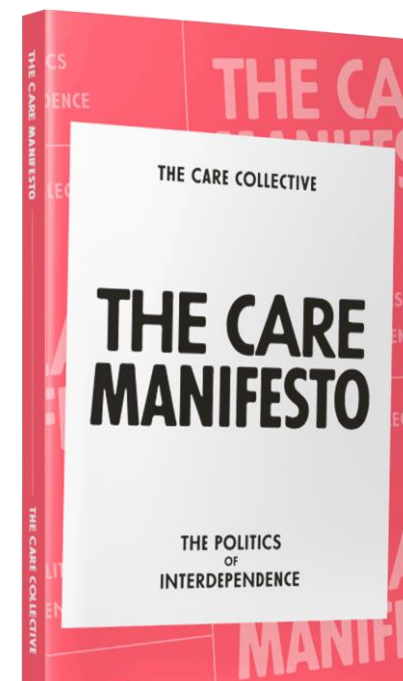
Mere ledelse, mere teknologi, mere
civilsamfund

OBS. ledelse og teknologi er ikke
et problem i sig selv, men omsorg
skal definere teknologiudvikling og
ledelsesformen og ikke omvendt

**The Care
Crisis⁺**

**Emma
Dowling**

**+What Caused It and
How Can We End It?**

HVAD KAN VI GØRE 2?

Nyt menneskesyn

Udvikling af aftalesystemet i
den offentlige sektor

Demokratisk arbejde med at
gentænke hvad god omsorg er

HVAD KAN VI GØRE 3?

❖ Hvad synes I, der skal gøres?

DEN HALV-GODE SLUTNING

